

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проєкту наказу Міністерства охорони здоров'я України «Про затвердження Порядку проведення моніторингу радону в Україні та нотифікації про радіаційні ризики і Методики проведення моніторингу радону»

1. Мета

Проєкт наказу «Про затвердження Порядку проведення моніторингу радону в Україні та нотифікації про радіаційні ризики і Методики проведення моніторингу радону» (далі – проєкт акта) розроблено з метою зниження рівня опромінення населення радоном та продуктами його розпаду, мінімізації довгострокових ризиків від поширення радону.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

На сьогодні в Україні відсутні загальні вимоги щодо визначення радононебезпечності територій, методики щодо проведення моніторингу та вимірів радону, проведення відповідних розрахунків, умов забезпечення їх якості та точності.

Постає необхідність розроблення загальних вимог і правил щодо забезпечення єдиної системи проведення моніторингових досліджень, їх інтерпретації при реалізації радіаційного захисту населення від впливу природних джерел іонізуючого випромінювання у повітрі приміщень об'єктів житлово-комунального господарства, призначених для тимчасового або постійного перебування людей, в ґрунтовому повітрі сельбищних зон та територій, призначених для промислового та громадського будівництва, заходи із забезпечення якості вимірювань концентрації радону, визначення категорії радононебезпечності території для вжиття протирадонових заходів.

Враховуючи зазначене та на виконання підпункту 3 пункту 1 Плану заходів щодо зниження рівня опромінення населення радоном та продуктами його розпаду, мінімізації довгострокових ризиків від поширення радону в житлових та нежитлових будівлях, на робочих місцях на 2020–2024 роки, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27 листопада 2019 року № 1417-р, розроблено цей проєкт акта.

Проєкт акта застосовується до існуючих ситуацій опромінення природними джерелами, що пов'язані з радіологічними ризиками, якими не можна нехтувати з точки зору санітарно-епідемічного благополуччя населення, зважаючи на довгостроковий вплив опромінення на здоров'я людини.

Проєктом акта передбачено встановлення вимог до організації, моніторингових досліджень, правил їх проведення, обробки результатів та їх інтерпретація, формування відповідних баз даних, картування території щодо радонових ризиків і проведення протирадонових заходів.

Зокрема значна увага приділена єдиній технології проведення моніторингових досліджень; обробки результатів та їх інтерпретації.

3. Основні положення проєкту акта

Проєктом акта передбачено затвердження Порядку проведення моніторингу радону в Україні та нотифікації про радіаційні ризики і Методики проведення моніторингу радону.

4. Правові аспекти

У даній сфері суспільних відносин діють такі нормативно-правові акти:

Конституція України;

Закони України: «Основи законодавства України про охорону здоров'я», «Про захист людини від впливу іонізуючого випромінювання», «Про метрологію та метрологічну діяльність»;

постанова Кабінету Міністрів України від 13 січня 2016 року № 94 «Про затвердження Технічного регламенту законодавчо регульованих засобів;

розпорядження Кабінету Міністрів України від 27 листопада 2019 року № 1417-р «Про затвердження плану заходів щодо зниження рівня опромінення населення радоном та продуктами його розпаду, мінімізації довгострокових ризиків від поширення радону в житлових та нежитлових будівлях, на робочих місцях на 2020–2024 роки»;

наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України 08 лютого 2016 року № 193 «Про затвердження Порядку проведення повірки законодавчо регульованих засобів вимірювальної техніки, що перебувають в експлуатації, та оформлення її результатів», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 24 лютого 2016 року за № 278/28408;

наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України 10 серпня 2020 року № 1518 «Про затвердження Порядку калібрування вторинних та робочих еталонів», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 13 жовтня 2020 року за № 1000/35283;

державні гігієнічні нормативи «Норми радіаційної безпеки України (НРБУ-97)», затверджені постановою Головного державного санітарного лікаря від 01 грудня 1997 року № 62.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проєкту акта не потребує додаткового фінансування з державного та/або місцевих бюджетів.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проєкт акта потребує проведення публічних консультацій з громадськістю.

Проєкт акта потребує проведення публічних консультацій.

Проєкт акта не стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, прав осіб з інвалідністю, функціонування і застосування української мови як державної, тому не потребує погодження із представниками всеукраїнських асоціацій органів місцевого самоврядування чи відповідних органів місцевого самоврядування, Урядовим уповноваженим з

прав осіб з інвалідністю та всеукраїнських громадських організацій осіб з інвалідністю, їх спілок, Уповноваженим із захисту державної мови.

Проект акта потребує погодження з Міністерством розвитку громад, територій та інфраструктури України, Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України, Міністерством енергетики України, Міністерством економіки України, Державною службою України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів, Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини, Державною регуляторною службою України, Державною інспекцією ядерного регулювання України, Національною академією медичних наук України, Спільним представницьким органом сторони роботодавців на національному рівні та Спільним представницьким органом репрезентативних всеукраїнських об'єднань профспілок на національному рівні.

Проект акта потребує здійснення державної реєстрації в Міністерстві юстиції України.

7. Оцінка відповідності

Проект акта не містить норм, що стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції, прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод, впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, не містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією, не створюють підстав для дискримінації.

Громадська антикорупційна, громадська антидискримінаційна та громадська гендерно-правова експертизи не проводилися.

Проект акта не стосується питань інформатизації, електронного урядування, формування і використання національних електронних інформаційних ресурсів, розвитку інформаційного суспільства, електронної демократії, надання адміністративних послуг або цифрового розвитку, тому не потребує проведення цифрової експертизи у Міністерстві цифрової трансформації України.

8. Прогноз результатів

Реалізація проєкту акта не матиме впливу на розвиток регіонів, підвищення чи зниження спроможності територіальних громад; ринкове середовище, забезпечення захисту прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян і держави; ринок праці, рівень зайнятості населення; екологію та навколишнє природне середовище, обсяг природних ресурсів, рівень забруднення атмосферного повітря, води, земель, зокрема забруднення утвореними відходами, інші суспільні відносини.

Вплив на інтереси заінтересованих сторін

Заінтересована сторона	Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
Держава	Позитивний	Своєчасне прийняття рішення стосовно необхідності запровадження протирадонових заходів. Зниження рівня опромінення населення радоном та продуктами його розпаду, мінімізації довгострокових ризиків від поширення радону в приміщеннях об'єктів житлово-комунального господарства, призначених для тимчасового або постійного перебування людей, в ґрунтовому повітрі сельбищних зон та територій, призначених для промислового та громадського будівництва.
Населення	Позитивний	Зниження рівня опромінення населення радоном та продуктами його розпаду, мінімізації довгострокових ризиків від поширення радону в приміщеннях об'єктів житлово-комунального господарства, призначених для тимчасового або постійного перебування людей, в ґрунтовому повітрі сельбищних зон та територій, призначених для промислового та громадського будівництва.

**Перший заступник Міністра
охорони здоров'я України**

Сергій ДУБРОВ

« _____ » _____ 2023 р.